Evaluatie Zomervisite 2021

Auteurs:
Evelien Kelfkens
Jolanda Lindenberg

December, 2021

Leyden Academy
ON VITALITY AND AGEING

Inhoud

1. Introductie 3

2. Over stichting JOW! en de app JOW! 4

3. Methode 6

4. Resultaten evaluatie 7

4.1 Ervaringen deelname Zomervisite 7
4.2. Activiteiten 11
4.4. Wat ging goed, en wat kan worden verbeterd? 12

5. Reacties jongeren 15

Lonneke (15) 15
Sandra (21) 15
Sander (15) 16
André (16) 16
Eva (16) 17
Samira (25) 17
Judith (18) 18
Esther (17) 18

6. Conclusie 19

7. Referenties 21

Bijlage 1: Topic lijst deelnemende organisaties Zomervisite 2021 22

1. Introductie

Dat het aantal ouderen in Nederland toeneemt, is al langer bekend. Zo zal volgens prognoses van het CBS in 2050 de verhouding tussen het aantal 65-plussers ten opzichte van het aantal 20-65 jarigen 47.2% bedragen. In 2021 was de verhouding tussen het aantal 65-plussers en het aantal 20-65 jarigen nog slechts 33,7%. (CBS, z.d.). Desondanks dat een groter deel van de bevolking tot de groep "ouderen" zal behoren, wordt er tot op de dag van vandaag negatief gekeken naar veroudering. Zo bestaan er negatieve beelden over ouderen waaronder het gebrek aan flexibiliteit, het gebrek aan het vermogen om nieuwe dingen te leren, ziekte en het gebrek aan autonomie (Staudinger, 2015).

Tegelijkertijd hebben we te maken met een groeiend personeelstekort in de ouderenzorg, wat niet alleen komt door een toename van het aantal ouderen (dat zich vertaalt in een groeiende zorgvraag), maar ook een afnemende belangstelling voor het werken in de ouderenzorg (SCP, 2021.; Gallo, 2019). De ouderenzorg wordt zelfs gezien als een professie die weinig uitdaging biedt, saai is en weinig carrièremogelijkheden heeft (Koh, 2012; van Leeuwen et al.,2016). Zo blijkt uit onderzoek van Van Iersel et al. (2018), waarin hbo-v studenten zijn gevraagd naar hun stagevoorkeuren, dat slechts 4,1% van de ondervraagde studenten de voorkeur geeft aan een stageplaats in de ouderenzorg.

Met Zomervisite wordt geprobeerd om dergelijke hardnekkige denkbeelden te doorbreken. Zomervisite is een initiatief van het Jo Visser fonds en Leyden Academy on Vitality and Ageing bedoeld om jong en oud dichter bij elkaar te brengen. Het doel van Zomervisite is tweeledig: enerzijds om beeldvorming over veroudering positiever te kleuren door jong en oud dichter bij elkaar te brengen, anderzijds om jongeren te enthousiasmeren voor een baan in de ouderenzorg (Leyden Academy, 2019).

De effecten van Zomervisite op de beeldvorming van jongere deelnemers over ouderen zijn al eerder onderzocht. In het onderzoek van Verhage, Schuurman & Lindenberg (2021) zijn 35 semigestructureerde interviews afgenomen onder jongere deelnemers en zijn zij gevraagd naar hun ervaringen met Zomervisite, hoe zij de interactie met ouderen zagen, de communicatie, de uitwisseling van persoonlijke informatie en de beelden die zij hadden bij ouderen.

Wat nieuw is tijdens deze editie van Zomervisite, is de samenwerking met stichting JOW! Sinds dit jaar hebben het Jo Visser fonds en Leyden Academy on Vitality and Ageing voor Zomervisite de handen ineengeslagen met Stichting JOW! Vanuit Stichting JOW! wordt met de app JOW! het maken van matches tussen jong en oud vergemakkelijkt. Voorheen werd de koppeling van jongeren en ouderen gedaan door een persoon van het Jo Visser fonds, wat een tijdrovend proces was. Sinds de intrede van de app en de samenwerking met stichting JOW! heeft er nog geen evaluatieonderzoek plaatsgevonden. Onbekend is dus hoe de gebruikers de app hebben ervaren en hoe het verloop van Zomervisite tijdens deze editie is gegaan. Doel van dit evaluatieonderzoek is dan ook om meer inzicht te krijgen in het verloop van Zomervisite, de samenwerking en het gebruik van de app JOW! tijdens de Zomervisite.

2. Over stichting JOW! en de app JOW!

Dit jaar is er voor het eerst samengewerkt met Stichting JOW! Als organisatie zet Stichting JOW! zich in om waardevolle ontmoetingen te creëren tussen jongeren (16-26 jaar) en ouderen. Voor de Zomervisite zet Stichting JOW! jongeren in binnen zorginstellingen waar zij een aanvulling vormen op het gebied van persoonlijk welzijn van senioren (Stichting JOW!, z.d.).

Om jongeren en ouderen met elkaar te verbinden heeft stichting JOW! de app JOW! ontwikkeld. Bij het aanmelden van de app van JOW! geeft de jongere zijn/haar NAW-gegevens op en contactgegevens. Vervolgens neemt iemand van JOW! contact op met de jongere voor een kennismakingsgesprek, waarbij de jongere wordt gevraagd naar de maximale reisafstand die hij of zij bereid is om te reizen en persoonlijke interesses. De medewerker van JOW! kijkt daarna of er een match gemaakt kan worden tussen een jongere en oudere op basis van interesses en reisafstand. Wanneer er een match is gevonden, wordt de jongere opnieuw benaderd door stichting JOW!

Wanneer er een verzoek komt van de zorginstelling om op visite te komen, ontvangt de jongere een pushnotificatie wanneer er in zijn of haar regio een nieuw verzoek is geplaatst. Hierop kan een jongere reageren. Vervolgens kan er na afloop van het bezoek door activiteitenbegeleiders van de zorginstelling de uren van de visite worden afgetekend op de app. Na afronding van het bezoek kunnen jongeren een reactie plaatsen onder de afspraak en verslaglegging doen van hun bezoek. De reacties en verslaglegging kunnen worden gelezen door de beheerder van de app en door de jongere. Jongeren ontvangen hun maandelijkse vergoeding wanneer activiteitenbegeleiders een handtekening hebben gezet onder het verslag over dit bezoek van een jongere. Daarnaast heeft de app van JOW! ook een puntenspaarsysteem waarmee jongeren cadeautjes kunnen verdienen en zich kunnen ontwikkelen van ei tot Dinjowsaurus. In figuur 1 staan verschillende stappen weergegeven vanaf het moment dat er een verzoek wordt geplaatst door iemand van JOW! tot de afronding van het bezoek en het opnieuw plaatsen van een verzoek door JOW! om op visite te komen.

Voor jongeren is de app een laagdrempelige manier om zich aan te melden voor Zomervisite en verslaglegging te doen over hun ervaringen. Tegelijkertijd is het via de app mogelijk voor de deelnemende jongeren, JOW! en de zorginstelling om gegevens van het bezoek in te zien en het proces te monitoren.

Figuur 1

Screenshots App van JOW!

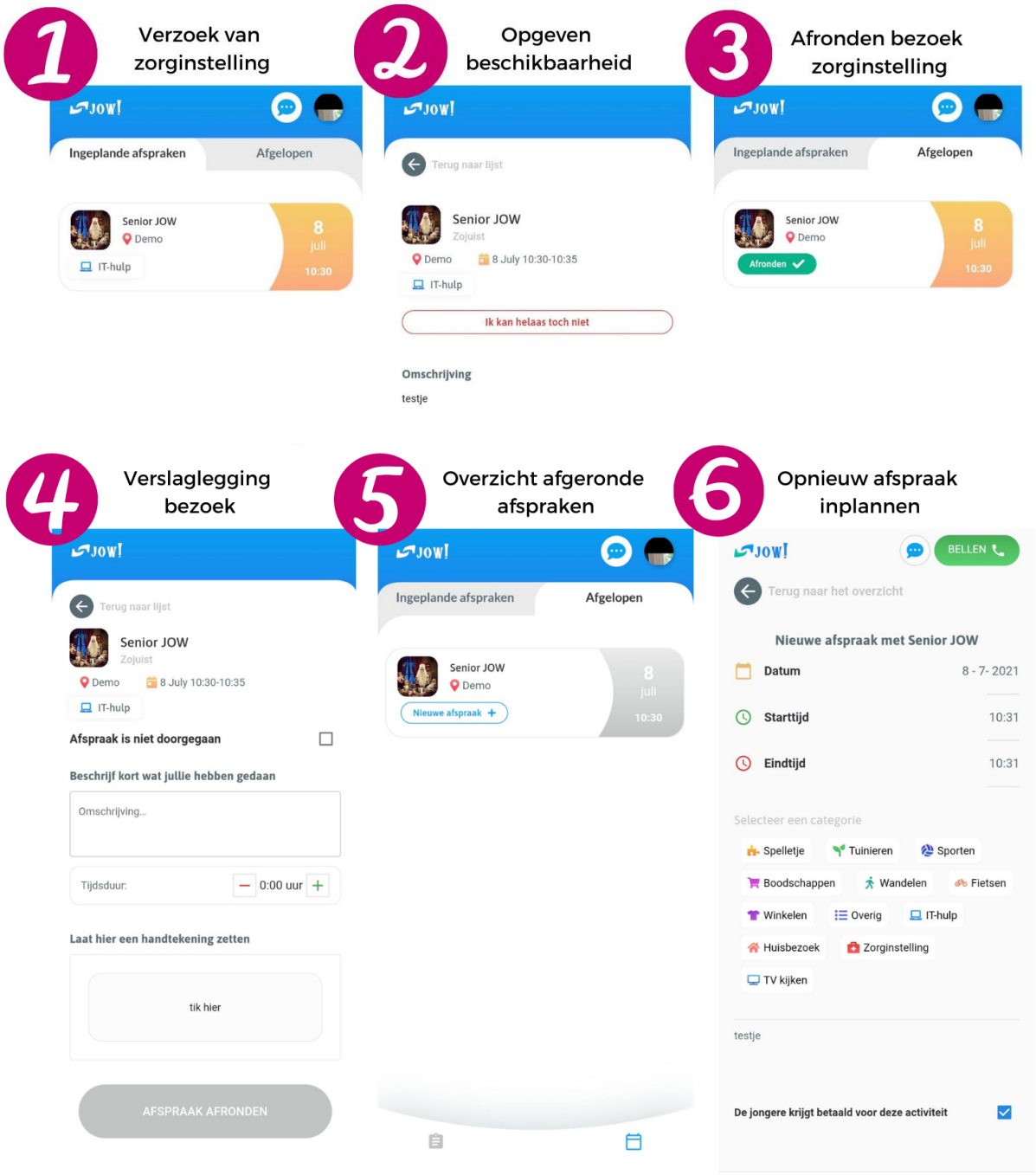

Figuur 1. App JOW! Overgenomen uit "JOW!" van Stichting JOW!, z.d. (https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.appformers.jow).

3. Methode

Om inzicht te krijgen in het verloop van Zomervisite en hoe contactpersonen de app hebben ervaren, zijn er semigestructureerde interviews afgenomen met contactpersonen van de deelnemende zorginstellingen. Het afnemen van semigestructureerde interviews maakt het mogelijk om tijdens elk interview dezelfde structuur te hanteren en tegelijkertijd ruimte te bieden voor flexibiliteit. Hierdoor kunnen er vervolgvragen worden gesteld en is er voor respondenten ruimte voor eigen inbreng (Kallio, Pietilä & Kangasniemi, 2016).

De contactpersonen zijn van tevoren geïnformeerd middels een informatieformulier waarin het doel van het onderzoek staat beschreven en hoe er met persoonsgegevens wordt omgegaan. De interviews zijn afgenomen nadat de contactpersonen schriftelijk en/of mondeling toestemming hebben gegeven voor het gebruik van de gegevens zoals genoemd staat in het informatieformulier. Interviews hebben op locatie plaatsgevonden of via Zoom en zijn tijdens het gesprek uitgetypt door de onderzoeker. De interviews zijn afgenomen in de periode van 12 augustus tot 7 oktober 2021.

In de interviewvragen zijn de contactpersonen gevraagd naar hoe zij het vonden om als organisatie deel te nemen aan Zomervisite, of zij wat konden vertellen over de activiteiten die ouderen met jongeren hebben gedaan, of ze wat konden vertellen over het verloop van Zomervisite, hoe het verloop ging tijdens een eerdere editie van Zomervisite, en of zij Zomervisite zouden aanraden aan anderen. Een overzicht van de interviewvragen is te vinden in bijlage 1.

In totaal zijn er vijf gesprekken gevoerd met contactpersonen, afkomstig uit de zorginstellingen die zich hebben aangemeld voor Zomervisite.

4. Resultaten evaluatie

Hieronder beschrijven we de ervaringen van zorgorganisaties die hebben deelgenomen aan Zomervisite. In totaal zijn er vijf gesprekken gevoerd met contactpersonen van zorginstellingen. Bij vier van de vijf deelnemende zorgorganisaties zijn er jongeren op bezoek geweest tijdens de zomerperiode. Bijna alle organisaties hadden al eerder deelgenomen aan Zomervisite, voor één organisatie was dit jaar de eerste keer dat zij deelnamen aan Zomervisite.

4.1 Ervaringen deelname Zomervisite

De contactpersonen waren over het algemeen positief over de Zomervisite, in het bijzonder over het contact tussen jongeren en de medewerkers van de zorginstelling en het contact tussen jongeren en ouderen tijdens het bezoek. Zo waren de contactpersonen bijvoorbeeld blij met het enthousiasme van de jongeren om met ouderen iets leuks te gaan doen, de extra aandacht die de jongeren gaven aan de bewoners en dat ze initiatief toonden om een activiteit met de ouderen te doen. Onderstaande citaten illustreren dit:

> *"André[1] [jongere] had het echt heel erg naar zijn zin. Ook gaat hij echt met collega's in gesprek. Hij neemt ontzettend veel initiatief, en hij wilde ook graag meer activiteiten doen uit zichzelf*".

> *"De jongeren kunnen echt wat betekenen voor de ouderen. Zeker in coronatijd. Je hebt natuurlijk mensen die bijna geen familie meer hebben, of de familie is dan op vakantie. En dan zitten ze hier maar. Door corona en de zomervakantie zijn er ook weinig activiteiten voor ouderen. Even wat aandacht, even naar buiten kunnen uit de huiskamer is dan fijn voor ze*."

> *"Samira en Eva [jongeren] gaan met de loopgroep mee. Eerst werden ze begeleid om bewoners te leren kennen, hoe je bijvoorbeeld rolstoelen moet gebruiken. Ze pakken het snel op, dat is super*"

Bovendien benadrukken de contactpersonen ook de meerwaarde van jongeren omdat zij in een andere levensfase zitten en een andere energie geven in het contact dan andere leeftijdsgroepen. Zo noemt een contactpersoon dat jongeren een meerwaarde hebben omdat zij graag met de bewoners wandelen, spelletjes spelen en graag actief bezig zijn. Jongeren zouden volgens de contactpersoon ook socialer zijn, leergieriger en lichamelijk fitter waardoor ze goed een rolstoel zouden kunnen duwen. De volgende citaten illustreren dit:

> *"Vrijwilligers zijn ook leuk, maar jongeren brengen toch meer leven in de brouwerij. Die brengen meer energie en enthousiasme mee dan oudere vrijwilligers."*

[1] In verband met de privacy van de jongeren worden pseudoniemen gebruikt.

> *"Het is altijd leuk wanneer er een jong mens komt die ook nog wat durft te zeggen. Er waren allemaal jongeren die gesprekjes aan durfden te gaan. Dan is dat dan natuurlijk heel leuk voor een ouder iemand, want de gemiddelde vrijwilliger is ruim volwassen"*

Een van de contactpersonen legt uit dat het contact tussen jongeren en ouderen anders is dan tussen oudere medewerkers en ouderen omdat de ouderen hun kleinkind in de jongere herkennen, terwijl ze veelal hun kleinkind weinig zien. "*Ze reageren ook heel anders op André [jongere] dan op het personeel en de vrijwilligers. De ouderen zijn extra lief tegen hem*", aldus de contactpersoon.

Bovendien, zo stelt een andere contactpersoon dat bewoners met dementie zich zekerder over zichzelf voelen bij een jongere:

> *"Ik heb vaak het idee dat een bewoner met dementie zich wat zekerder over zichzelf voelt bij een jongere. Dit is een soort van mechanisme, dat hij of zij zich een ouder kind voelt. Iemand met dementie voelt zich vaak ondergeschikt door zijn of haar leeftijd. Dat is niet wat wij willen, maar wij kunnen dominant zijn, beslissen voor een oudere, dat is niet allemaal bewust en dat neem je niet voor, maar dat gebeurd. En een jongere is denk ik voor een oudere wat meer afwachtend, "Dat is iemand die wat aan mij vraagt". Zo zeg maar."*

Aan de organisaties de jongeren op bezoek hadden, werd gevraagd wat zij vonden van het verloop van de Zomervisite, vanaf het moment van aanmelden tot het laatste bezoek. Hier waren de meeste contactpersonen tevreden over.

De aanmeldingsprocedure verliep volgens de contactpersonen gemakkelijk. Zo benoemt één van de contactpersonen dat zij het fijn vond dat er jongeren vanuit stichting JOW! werden aangedragen zodat zij zelf niet op zoek hoefden naar jongeren:

> *"Zelf weet ik niet waar ik moet zijn, en het zoeken naar vrijwilligers is best lastig. Dat gaat dan via via of een wijkkrant. Dan zijn dit soort initiatieven superfijn als je zelf benaderd wordt* […]. *Bovendien is het lastig om zelf vrijwilligers te regelen; hoe kom je in contact met jongeren?"*

Uit dit citaat blijkt dat het lastig kan zijn voor contactpersonen om jongeren te benaderen en betrekken om tijdens de zomerperiode op bezoek te komen. Juist het feit dat jongeren door stichting JOW! laagdrempelig werden aangedragen zonder dat je zélf iets hoefde te doen maakt het een waardevolle toevoeging voor sommige geïnterviewden.

Daarnaast waren de geïnterviewden tevreden over het contact met stichting JOW!, het Jo Visser fonds en Leyden Academy. Er werd aangegeven dat het fijn was dat er regelmatig contact werd opgenomen door stichting JOW! met de organisatie. Daarnaast was men positief over de communicatie. "*Het eerste contact met stichting JOW! en Leyden Academy was positief, alles was echt duidelijk*", aldus een contactpersoon.

Hoewel de communicatie als positief werd ervaren, gaven sommige contactpersonen aan dat er vrij laat contact met hen werd opgenomen. Hierover zegt één van de contactpersonen het volgende:

> *"Ik vond het heel leuk. Ik vond dat jullie alleen vrij laat hadden gevraagd of wij mee willen doen. We hadden te kort tijd om het hier te organiseren. Daar hebben we best wat tijd voor nodig om dat te regelen […] We moeten bijvoorbeeld wachten op de VOG voordat ze zich hier in kunnen zetten. Toen was het al juli, voordat ze konden beginnen. Wij willen de tijd hebben om die jongeren goed op te vangen. Nu heb ik de jongeren tegelijk uitgenodigd. Liever zou ik ze twee keer uitnodigen waarbij we eerst kennis maken, we vertellen van hoe en wat en dat we de tweede keer de inschrijving, VOG's, noem maar op regelen."*

De contactpersoon voegt hieraan toe dat ze graag weer mee zou willen doen aan een volgende editie van Zomervisite, maar dat ze het wel prettig zou vinden wanneer er bijvoorbeeld al in maart al contact wordt opgenomen zodat er voldoende tijd is om het op de locatie te organiseren. Een andere contactpersoon geeft aan het ook prettiger te vinden wanneer het intakegesprek met de jongere eerder plaats zou kunnen vinden. In het volgende citaat legt een van de contactpersonen uit waarom het prettig dat er al vóór mei contact wordt opgenomen met jongeren;

> *"Het grootste punt vind ik op tijd zijn met de organisatie. Jongeren hebben al hun vakantie gepland of hun eindexamen, wat het plannen lastiger maakt wanneer ze in mei worden gecontacteerd. Het is lastig om uren van de jongeren uit te smeren wanneer er laat met hen contact wordt opgenomen."*

Hieruit blijkt dat een late organisatie, in dit geval door afwachten met betrekking tot coronamaatregelen, het lastig is voor de contactpersonen om de jongeren rustig in te werken en de uren te verdelen over de zomerperiode.

Volgens een andere contactpersoon ging het verloop van Zomervisite niet heel soepel doordat de jongeren die zich hadden aangemeld voor de Zomervisite op vakantie waren. Hierdoor bleef er maar één jongere over die bij hun zorginstelling op bezoek kwam. De contactpersoon laat weten Zomervisite wel een mooi idee te vinden, omdat er in de zomer minder personeel aanwezig is. Tegelijkertijd betekent dit dat er ook minder begeleiding is voor de jongeren. "*Het zou super mooi zijn als je het project kunt doortrekken, omdat er in het hele jaar mensen nodig zijn*", aldus de contactpersoon.

Wanneer contactpersonen werd gevraagd of zij Zomervisite aan zouden raden aan anderen, antwoordden zij allemaal positief. Contactpersonen dragen hiervoor verschillende redenen aan: de extra aandacht die aan bewoners werd gegeven en de energie en het enthousiasme die jongeren met zich meebrengen. Bovendien zagen sommige contactpersonen Zomervisite ook als een manier om jongeren aan te trekken om in de ouderenzorg te werken en beeldvorming over de ouderenzorg positief te beïnvloeden.

De extra aandacht die de jongeren gaven bovenop de reguliere zorg werd door twee contactpersonen genoemd. Zo werd er gezegd dat er door Zomervisite een "extra handje" is voor een laag bedrag, en dat de zomerperiode vaak een periode is waarin weinig gebeurt.

Naast de extra aandacht van jongeren wordt door een andere contactpersoon gezegd dat er in de zomerperiode minder personeel aanwezig is. Ouderen zijn dan ook erg blij wanneer er door Zomervisite extra aandacht voor hen is:

> *"Wat leuk was aan Zomervisite, is dat er normaal in de zomertijd altijd handen tekort zijn. Door Zomervisite is er meer contact met ouderen, waarbij ze écht genieten wanneer een jongere met zo'n vijf mensen ieder een kwartier heeft gewandeld. Hoe blij kan je ze maken."*

De contactpersoon voegt hieraan toe dat ze hoopt op meer jongeren in de toekomst, door haar positieve ervaring met haar deelname aan Zomervisite.

Het citaat laat zien dat de jongeren van Zomervisite juist welkom zijn tijdens de zomervakantie, een periode waarin er minder personeel aanwezig is en er bovendien veelal weinig te doen is voor ouderen. Jongeren worden dan ingezet om extra aandacht te kunnen geven. Eén van de contactpersonen legt uit dat de jongeren extra aandacht kunnen geven doordat zij niet gebonden zijn aan een planning:

> *"Zelf ben je tot 11 uur bezig met lunch op tafel te zetten, terwijl mensen ook nog moeten ontbijten. Je zit dus echt vast aan een planning. Je hebt dan weer een toiletronde, en mensen moeten naar bed. Je merkt wel dat het met vrijwilligers veel gezelliger gemaakt kan worden. Dat heeft Esther ook gedaan."*

Een andere reden waarom de contactpersonen Zomervisite zouden aanraden aan anderen, heeft te maken met het enthousiasmeren van jongeren om in de ouderenzorg te werken. Zo zegt een contactpersoon dat Zomervisite een handige manier is om jongeren te inspireren om in de ouderenzorg te werken. Volgens haar zouden er op scholen ook stages in de ouderenzorg aangeboden moeten worden zodat men op jonge leeftijd al in contact komt met de ouderenzorg. Het aantrekken van jongeren wordt ook door andere contactpersonen genoemd;

> *"Je wilt het aantrekkelijker maken voor jongeren om in de ouderenzorg te gaan werken. We hebben allemaal hetzelfde probleem dat we niet genoeg medewerkers hebben en dat een groot deel van je medewerkers oud is, waar je nieuwe instroom voor moet hebben."*

In dit citaat geeft de contactpersoon aan dat zoals in de introductie geschetst er personele krapte is, het vroeg aantrekken van jongeren om in de ouderenzorg te werken ziet zij als een belangrijke strategie die kan helpen deze krapte te verminderen. Dit wordt ook door twee andere contactpersonen bevestigd;

> *"We weten allemaal dat de zorg in een penibele situatie zit, en de ouderenzorg helemaal. Tekorten worden er niet minder op komende*

jaren. Je moet er alles aan doen om daar aandacht naartoe te brengen en mensen te motiveren om in de ouderenzorg aan de slag te gaan. Dat is het meest waardevolle, om te laten zien dat ouderenzorg niet alleen billen wassen is, dat iemand ook een persoon is en een persoon die onwijs veel levenslessen heeft en humor. Dus dat het ook gewoon leuk is."

"Met Zomervisite kun je ervoor zorgen dat jongeren een opleiding doen in de ouderenzorg of net als Esther [deelnemer] een nulurencontract krijgen. Als je jongeren op jongere leeftijd op school een soort van stage aan kunt bieden in de ouderenzorg, dan kun je ze enthousiasmeren op jongere leeftijd, dan leren ze ook dat ze voldoening uit hun werk moeten halen."

Uit bovenstaande twee citaten kan worden opgemaakt dat de contactpersonen Zomervisite zien als een manier om jongeren te motiveren voor de ouderenzorg door hen kennis te laten maken met de betekenisvolle waarde die ouderenzorg kan hebben.

Samenvattend waren de contactpersonen over het algemeen tevreden over het contact met jongeren, het contact tussen jong en oud, en het verloop van Zomervisite. Wat volgens hen beter zou kunnen, is dat er in het vervolg eerder contact wordt opgenomen met zorginstellingen over de Zomervisite, zodat er genoeg tijd is om het op de locatie te organiseren.

Tot slot geeft één contactpersoon aan graag meer jongeren over de vloer te willen:

"…ook zouden we graag meer jongeren willen, want dan kunnen ze ook aan elkaar gekoppeld worden. Een van de jongeren was wat ouder, en de jongere jongere wat meer verlegen. Dus wanneer er meerdere zijn, kunnen ze aan elkaar worden gekoppeld"

4.2. Activiteiten

Wanneer aan de contactpersonen werd gevraagd wat voor activiteiten de jongeren met de ouderen hadden gedaan werden er verschillende genoemd. De activiteiten die het vaakst waren genoemd, waren: wandelen, het spelen van spellen, het voeren van gesprekken, samen koffie/thee drinken en het helpen tijdens de lunch. Soms werden er ook speciale activiteiten georganiseerd, zoals een stroopwafelmiddag, een bezoek aan dierentuin Blijdorp of een middag met boerderijdieren. Hieronder volgen enkele antwoorden van contactpersonen over de activiteiten die jongeren met ouderen hebben gedaan;

"Er zijn verschillende activiteiten gedaan, zoals een stroopwafelmiddag, waarbij er een stroopwafelkar in de huiskamer komt binnengereden, en iedereen een stroopwafel krijgt. Ook wordt er gesjoeld, getekend, is er koffie met gebak of wordt er soms in de tuin gezeten."

"Er waren verschillende activiteiten. Zo kwamen er boerderijdieren bij de ouderen op bezoek, wat zij [de bewoners] *erg leuk vonden. Ook hebben ze gesjoeld en accordeon gespeeld."*

"Ze hebben bloemschikken gedaan, spellen spelen, dat soort activiteiten. Wanneer ze buiten zijn, dan gaan ze wandelen, naar de markt, in de buurt, dat soort dingetjes. Hun rol daarin is om met een begeleider naar de markt te gaan en bij een bewoner aan tafel zitten en samen een bloemstukje te maken."

Volgens de contactpersonen hadden de jongeren het erg naar hun zin. Er werd bijvoorbeeld door één contactpersoon genoemd dat de jongere, André, graag meer activiteiten wilde gaan doen uit zichzelf, met collega's in gesprek gaat en zelfs nog even is gebleven nadat zijn tijd voorbij was.

Een andere contactpersoon zei dat Esther het heel leuk vond en het jammer vond dat ze op vakantie moest waardoor ze er niet bij kon zijn. Toen Esther terug was van het wandelen, wilde ze volgens de contactpersoon blijven zitten om samen koffie te drinken met de ouderen, buiten haar 25 uur.

Hetzelfde werd ook bevestigd door twee andere contactpersonen, die de indruk hadden dat de jongeren de visite leuk vonden en het mooi vonden om wat voor de bewoners te doen.

Niet alleen de jongeren, maar ook de ouderen reageerden volgens de contactpersonen positief op de aanwezigheid van de jongeren. Zo wordt er genoemd dat de ouderen extra lief zijn tegen de jongere in vergelijking tot het reguliere zorgpersoneel, de gezichten van de jongeren onthouden, en opbloeien wanneer er jongeren zijn. De ouderen vonden het leuk en gezellig wanneer er jongeren op bezoek komen, en waren enthousiast en blij tijdens het bezoek.

4.4. Wat ging goed, en wat kan worden verbeterd?

Zoals eerder beschreven waren contactpersonen tevreden over het contact met de jongeren, het contact tussen jongeren en ouderen en de communicatie tussen de zorgorganisaties en stichting JOW!, het Jo Visser fonds en Leyden Academy.

Wanneer contactpersonen werden gevraagd naar hoe zij de app hebben ervaren, was het soms lastig voor hen om hier antwoord op te geven omdat vooral de activiteitenbegeleiders met de app hebben gewerkt. Zo zegt één van de contactpersonen: "*Met de app heb ik zelf nooit iets gedaan. Een medewerker wel, de jongere heeft het laten aftekenen met een medewerker op locatie*."

Over het gebruik van de app gaf één van de contactpersonen aan geen problemen te ervaren met het gebruik van de app, en dat het downloaden en registreren van de app goed ging. Zoals hierboven genoemd had een van de contactpersonen geen zicht op hoe de app werd ervaren door de medewerkers, waardoor ze hierop geen antwoord kon geven. Drie andere contactpersonen gaven aan problemen te ervaren met de app.

Bij één contactpersoon lukte het niet om de app van JOW! te downloaden, doordat haar zorgorganisatie het downloaden had geblokkeerd. Dit had ze aangegeven binnen de zorgorganisatie, die hierop actie heeft ondernomen, waardoor ze de app later wel kon downloaden. De contactpersoon gaf ook aan dat ze geen toegang had tot bepaalde gegevens in de app, terwijl ze deze graag in had willen zien. Hieronder valt de

verslaglegging van de jongere van zijn of haar bezoek, wat de jongere heeft gedaan, en wat de jongere gaat doen:

> *"Het zou mooi zijn als de app zo werkt dat ik en mijn collega ook in die groep kunnen. Dan kan ik zien wanneer de jongeren er zijn. Ik heb de hele app losgelaten, ik heb het via de mail gedaan. Ik zou graag eigenlijk alles wat zij erin zetten willen zien, ik ben benieuwd hoe zij het hebben ervaren. Ik vind het leuk om te weten wat ze daadwerkelijk doen. Dan kan ik ook wel doen in de agenda, maar ik zie in de app maar één agenda, dat vind ik apart. Het zou fijn zijn wanneer er wordt gezorgd dat alles zichtbaar is. Ik weet niet of de app kan worden uitgebreid, zodat je alles op één plek hebt. Er staat: verzoek plaatsen, agenda, en mijn profiel. Daar heb ik niks aan."*

Het bovenstaande citaat laat zien dat de contactpersoon graag de informatie in wilt zien over hoe de jongeren hun bezoek hebben ervaren, maar dat dit voor hen niet zichtbaar is in de app. Zo zou ze het fijn vinden wanneer het in de app mogelijk is om te zien of de jongere naar de locatie komen en hoe ze het hebben gevonden. Volgens de contactpersoon heeft ze dit doorgegeven aan iemand van JOW!, die aangaf dat dit nog ontwikkeld moest worden.

Naast het niet kunnen inzien van de gegevens lukte het twee contactpersonen niet om het bezoek af te tekenen. Hierbij gaf één contactpersoon aan dat het aftekenen niet lukte doordat er een bug was, en antwoordde een andere contactpersoon dat het voor haar onduidelijk was hoe activiteiten moesten worden ingevoerd en worden afgetekend.

Eén contactpersoon van de zorgorganisatie die zich wel had aangemeld, maar waar Zomervisite niet op locatie heeft plaatsgevonden, zei dat ze tevreden was over het gebruik van de app, maar dat ze graag wat meer informatie had willen hebben over de app:

> *"Ik vraag me dan af; hoe is dan een app waardevoller, inzichtelijker, of geeft dat meer inzicht voor stichting JOW! om data uit te halen? Hoe wordt dat uiteindelijk gebruikt? En wat doe je er mee? Het is leuk om dingen te delen naar buiten toe, dat zou ik wel heel leuk vinden."*

De contactpersoon voegt hieraan toe dat ze graag zou willen weten wat de toegevoegde waarde was van de app bovenop het vel papier en de stempelkaart die tijdens een eerdere editie van Zomervisite werd gebruikt. Zo vroeg ze zich af hoe de app werd gebruikt, of er door de app meer gegevens worden verzameld en waarvoor de gegevens worden gebruikt.

Naast meer duidelijkheid en informatie over de app vonden alle contactpersonen dat het goed zou zijn wanneer het eerste contact met de jongeren en het intakegesprek eerder plaats zou vinden. Zoals hierboven is genoemd zou men het fijn vinden wanneer er eerder wordt gestart met de koppeling van jongeren en ouderen, zodat er tijdig begeleiding geregeld kan worden, de uren verspreid kunnen worden over meerdere dagen en het goed kan worden georganiseerd. Daarbij wordt ook gezegd dat de zomerperiode het lastiger maakt om voldoende begeleiding te regelen, doordat een deel van het personeel op vakantie is:

> *"Er zou eerder kunnen worden gestart met de koppeling van jongeren en ouderen. Er gaat meer tijd overheen dan je denkt, ook krijg je mensen niet altijd te pakken. De zomerperiode is het meest mooie idee, maar praktisch gezien lastig omdat er dan niet de meeste begeleiding is. Tenzij je al voordat de zomerperiode begint iemand kunt inwerken."*

Een andere contactpersoon voegt hieraan toe dat ze fijn zou vinden wanneer het eerste contact eerder plaats zou vinden: "*Dat je iets meer in kan plannen en ook voor het vinden van de juiste match*", aldus de contactpersoon.

Samenvattend hadden de verbeterpunten die door de contactpersonen waren genoemd te maken met de app en het tijdig contacteren van zorginstellingen.

5. Reacties jongeren

In totaal hebben dit jaar 8 jongeren deelgenomen aan Zomervisite. In de app van JOW! hebben jongeren tijdens hun bezoek verslaglegging gedaan hoe zij het vonden. Na afloop van Zomervisite is er ook door iemand van JOW! telefonisch contact opgenomen met de jongeren om hen te vragen naar hun ervaring.

De reacties en verslaglegging van jongeren in de app over Zomervisite laat zien dat zij over het algemeen een positieve en/of leerzame ervaring hebben gehad door de waardering en blije reacties die zij kregen van ouderen. Door Zomervisite is voor enkele jongeren het beeld dat zij over ouderen en het werk in de ouderenzorg hebben positief veranderd, waarbij sommigen aangaven een band te hebben opgebouwd met de ouderen en/of anders over ouderen zijn gaan denken door de levensverhalen die de ouderen met de jongeren deelden. Voor enkele jongeren heeft Zomervisite ook geholpen met hun studiekeuze, doordat zij kennis hebben gemaakt met het werk in de ouderenzorg.

Met betrekking tot de app JOW! gaven bijna alle jongeren aan dat het werken met de app goed ging. Over het algemeen vonden ze de app makkelijk om mee te werken en was het voor hen overzichtelijk en duidelijk. De problemen die zich voordeden, waren vooral tijdelijk van aard. Zo had iemand tijdelijk last van opstartproblemen met de app, en ontving een jongere tijdelijk geen meldingen van de chat. Bij één jongere klopte het aantal uren niet, maar dit werd later opgelost. Tot slot lukte het bij één jongere niet om het bezoek gelijk af te laten tekenen.

De ervaringen van de jongeren die hebben meegedaan met Zomervisite staan hieronder in meer detail beschreven.

Lonneke (15)

Lonneke is 15 jaar wilt later de opleiding verpleegkunde doen. Voor Lonneke was Zomervisite een leuke, nieuwe ervaring. Samen met de ouderen heeft Lonneke onder andere fotoboeken bekeken, spelletjes gespeeld, liedjes gezongen, patatjes gebakken en koffie en thee gedronken. Ze vond het leuk om samen met de ouderen activiteiten te doen en hen op deze manier een leuke dagbesteding te geven. Lonneke luisterde graag naar de verhalen die de bewoners vertelden over vroeger.

Volgens Lonneke had ze soms niet meer door dat de bewoners dementie hadden door hun heldere verhalen. Zomervisite heeft haar studiekeuze voor de verpleegkunde opleiding lastiger gemaakt: *"Eerst lag mijn voorkeur voor een opleiding bij iets met kinderen, maar door Zomervisite twijfel ik"*, aldus Lonneke. Lonneke heeft zelfs meer dan 25 uur gemaakt, maar neemt het extra uur voor lief; ze heeft erg genoten van Zomervisite.

Sandra (21)

Sandra is 21 jaar en heeft haar MBO laboratorium onderwijs afgerond en is pas begonnen met HBO chemie. Ze heeft een zwak voor ouderen en wil graag wat voor hen betekenen.

Tijdens de visite heeft Sandra verschillende activiteiten met de bewoners gedaan, waaronder wandelen, uiterlijke verzorging, samen koffie of thee drinken en samen in de tuin zitten. Volgens Sandra komen de bewoners vrij weinig buiten, ook al vinden ze het wel heerlijk om buiten te zijn.

De locatie was niet nieuw voor Sandra; ze had al eerder stage gelopen als dagbestedingscoach op dezelfde afdeling. Toch vind ze dat Zomervisite haar veel heeft gegeven:

> *"Zomervisite was echt een toevoeging. Ik heb een andere kijk gekregen op de bewoners. Als dagbestedingscoach ben je meer met administratie en dagplanningen bezig. Nu was ik vrij en had ik meer aandacht en tijd voor de bewoners. Soms zeiden de bewoners 'moet je niet naar iemand anders gaan?'. Door de een-op-een momenten kwamen er veel verhalen van de bewoners. De pittige levens van sommige bewoners raakten mij"* (Sandra, 21 jaar)

Volgens Sandra is het tijdens de Zomerperiode drukker doordat zorgmedewerkers en mantelzorgers op vakantie zijn, en er minder mensen op bezoek komen. Hierdoor zijn bewoners volgens haar onrustiger. Doordat er tijdens de Zomervisite wel iemand is die hen persoonlijke aandacht geeft worden de bewoners rustiger. De band die Sandra tijdens de Zomervisite met de bewoners had opgebouwd was voor haar bijzonder:

> *"Het is bijzonder, en het raakte me, dat mensen mij bleven herkennen. Er is een soort vertrouwensband gecreëerd. Er was bijvoorbeeld een echtpaar waarvan de man naar een andere afdeling ging omdat het niet goed ging. Als de vrouw mij dan zag, zei ze: 'Met jou ga ik leuke dingen doen', deze mevrouw kwam dan ook tot rust."* (Sandra, 21 jaar)

Sander (15)

Sander is 15 en gaat na de zomer naar 5VWO. Net als Sandra heeft Sander ook eerder ervaring opgedaan in een zorginstelling. Zo heeft hij 1.5 jaar geleden een korte stage gelopen bij bewoners die dementie hadden. Tijdens Zomervisite is Sander samen met de bewoners naar de markt gegaan en heeft hij meegedaan met beweegactiviteiten en bloemschikken. Het uitstapje met de bewoners naar Diergaarde Blijdorp vond Sander erg leuk;

> *"We zijn vandaag naar Diergaarde Blijdorp gegaan, we zijn met de bus heen en terug gegaan, het was een hele leuke en gezellige dag en een fantastische afsluiting van mijn periode hier"* (Sander, 15 jaar)

Voor Sander is het beeld wat hij eerst van mensen met dementie had niet veranderd na afloop van de Zomervisite. Echter geeft Sander wel aan dat hij nu beter begrijpt hoe het werkt bij mensen met dementie. Het omgaan met mensen met dementie was een leuke ervaring, maar ook lastig soms omdat Sander niet alle bewoners goed kon verstaan. Ook konden de bewoners zich soms niet meer herinneren wie hij was.

André (16)

André is 16 jaar en heeft nog niet eerder ervaring opgedaan in de ouderenzorg en vindt het leuk om wat te doen voor ouderen tijdens de zomervakantie. André gaat na de zomer naar 5VWO, maar weet nog niet wat hij wilt gaan studeren.

Tijdens de Zomervisite heeft André met de bewoners muziek gemaakt en kaartspelletjes gespeeld. Daarnaast kwamen er op sommige dagen ook boerderijdieren op bezoek in de

gezamenlijke woonkamer en was er één keer een vis- en snoepkraam. André maakte vaak praatjes met bewoners, waarbij bewoners soms hele levensverhalen met hem deelden. Dit vond André erg interessant:

> *"Ik vond het interessant om te horen over dingen die zij hebben meegemaakt en wat ik waarschijnlijk nooit ga meemaken. Zoals bijvoorbeeld Nederland in oorlog, extreem veel armoede en honger. Het is waardevol dat je meer van een andere generatie weet."* (André, 16)

Deze levensverhalen hebben volgens André positief bijgedragen aan zijn beeld over ouderen:

> *"Ik weet niet hoe ik voorheen over ouderen dacht, ik zag hen als iemand die je gewoon over straat ziet lopen. Nu weet ik dat die mensen veel hebben meegemaakt. Ik heb een positiever beeld over hen gekregen. Je weet nu hoe de mensen zijn"* (André, 16 jaar)

Tot slot vond André het leuk om mee te hebben gedaan met Zomervisite: *"Ik ging altijd met een enorme glimlach weg en kwam blijer thuis na Zomervisite."*

Eva (16)

Gedurende haar bezoek heeft Eva meerdere malen gewandeld met de bewoners, geholpen met het uitdelen van gebak en drinken en samen met hen gesjoeld.

Op dit moment start ze met een opleiding in de zorg als verzorgende IG, waarbij ze kan kiezen tussen gehandicaptenzorg en ouderenzorg. Door Zomervisite heeft ze ontdekt dat ze de ouderenzorg het leukst vindt: "Hartstikke leuk, zo leuk dat ik nu een volledige baan hierin zoek". Onderstaand beschrijft Eva waarom Zomervisite haar een goed gevoel gaf:

> *"De ouderen vertelden over hun verleden, er was een mevrouw die eerst erover praatte dat ze dood wilde, maar toen we naar buiten gingen werd het ineens een ander persoon en praatte ze over haar leven. Ze vond het heel leuk en wilde het nog een keer doen. Dat geeft mij ook een goed gevoel, dat ik er voor haar kon zijn"* (Eva, 16 jaar)

Samira (25)

Samira volgt de opleiding persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen. Ze heeft al meer ervaring in de activiteiten met ouderen. Tijdens haar bezoek heeft ze samen met de ouderen gewandeld, spelletjes gespeeld en koffie met gebak gegeten. Samira liet weten een positieve ervaring aan Zomervisite te hebben overgehouden. Het leukst vond ze om de bewoners blij te zien wanneer ze hen even mee naar buiten nam:

> *"De bewoners zijn zo blij als je ze even mee naar buiten neemt. Als ik aan kwam lopen zeiden ze eerst 'Nou ik weet het niet, moet het nou..' en als we buiten waren dan leefden ze helemaal op. En als we dan terugkwamen vroegen ze 'Kom je volgende week weer?'. Dat vond ik het leukste, dat zij zo blij zijn met iets kleins."* (Samira, 25 jaar)

Het beeld wat Samira van ouderen heeft is volgens haar niet zozeer veranderd doordat ze al veel verhalen heeft gehoord van haar moeder die in de zorg werkt, waar Samira ook bij aansluit. Wanneer ze tijd heeft of vakantie komt Samira graag nog een keer langs.

Judith (18)

Judith is 18 jaar en gaat naar de zomer naar het tweede jaar van HBO communicatie. Judith heeft tijdens haar bezoek verschillende activiteiten met ouderen gedaan. Zo heeft ze gewandeld met bewoners, spelletjes gespeeld, geholpen met de lunch en gedanst:

> "*Ik heb samen met een meneer gedanst! Verder hebben we gewoon heel veel gekletst en heb ik te horen gekregen dat ze het leuk vonden dat ik er was.*" (Judith, 18 jaar)

Judith vond het leuk om met de bewoners een puzzel te maken en met de bewoners in de omgeving te lopen.
Judith is gestart met Zomervisite, maar heeft de Zomervisite niet afgerond. Een keer waren er wat mensen onrustig. Hier waren zorgmedewerkers mee bezig, en Judith was met andere bewoners maar vond het wel intens om te zien. Doordat ze met andere bewoners was heeft ze niet met de zorgmedewerkers gesproken over hoe ze het zelf ervaarde. Iemand van stichting JOW! heeft er met haar over gesproken en gezegd dat ze dit best mag vragen en/of aangeven bij haar begeleider op de afdeling of andere zorgmedewerkers.

Esther (17)

Esther zocht een baantje in een verzorgingshuis. Daarom leek de Zomervisite haar leuk. Ze gaat in september naar 6VWO en heeft geen eerdere ervaring in de ouderenzorg.

Tijdens haar visite heeft Esther samen de bewoners wandelingen gemaakt, taart gegeten en bloemen geschikt. Esther heeft nog niet eerder ervaring opgedaan met ouderen waardoor ze nog geen duidelijk beeld had van ouderen. Tijdens de Zomervisite heeft ze mensen met dementie bezocht. Esther zei dat ze de indruk had dat de bewoners met dementie fijn werden opgevangen, blij waren, maar aan de andere kant zich niet fijn voelden vanwege hun dementie:

> "*Soms vond ik het werken met mensen met dementie wel moeilijk, maar op een bepaalde manier vond ik het leuk omdat ik ze blijer maakte en zij het leuk vonden dat ik er was. Dat gaf me een goed gevoel*" (Esther, 17)

Ook Esther had een positieve ervaring overgehouden aan de Zomervisite: "*Omdat ik heb gezien wat dat met mensen kan doen, als je ze kan helpen. Dat dat fijn is*". Hierdoor weet ze nu dat een baan in de zorg haar leuk lijkt. Esther heeft met de organisatie afgesproken dat ze een 0-uren contract krijgt, waardoor ze hetzelfde kan doen als tijdens de Zomervisite.

6. Conclusie

Doel van dit evaluatieonderzoek was om meer inzicht te krijgen in het verloop van Zomervisite, de samenwerking en het gebruik van de app JOW! bij Zomervisite.

Uit de reacties van de jongeren komt naar voren dat het merendeel van jongeren een leuke ervaring aan Zomervisite heeft overgehouden door de positieve reacties van ouderen en de waardering die zij van hen kregen. Voor een aantal jongeren heeft Zomervisite bijgedragen aan het maken van hun studiekeuze om al dan niet in de ouderenzorg te gaan werken.

De gesprekken met contactpersonen laten zien dat zij grotendeels positief waren over Zomervisite, het contact tussen jongeren en de medewerkers van de zorginstelling, het contact tussen jongeren en ouderen tijdens het bezoek en de communicatie met stichting JOW!, het Jo Visser fonds en Leyden Academy.

De contactpersonen zouden Zomervisite aanraden aan anderen omdat er door Zomervisite extra aandacht is voor de bewoners tijdens een rustige zomerperiode waarin de aandacht voor de ouderen veelal beperkt is door een tekort aan personeel en familieleden die zelf met vakantie gaan. Volgens de betrokken contactpersonen hebben de jongeren een meerwaarde bovenop de reguliere vrijwilligers en medewerkers omdat ze andere activiteiten met bewoners ondernemen, andere vragen stellen en een andere positionering ten opzichte van de oudere hebben, daarmee brengen ze een andere energie. Tot slot zagen enkele contactpersonen Zomervisite ook als een manier om jongeren vroeg enthousiast te maken voor werk in de ouderenzorg omdat jongeren zo kennis konden maken met de betekenisvolle invulling van werk in de ouderenzorg.

Op de vraag hoe de contactpersonen de app hebben ervaren werd wisselend geantwoord; zo konden sommigen hier moeilijk antwoord op geven omdat vooral de activiteitenbegeleiders met de app hadden gewerkt. Drie contactpersonen ervaarden problemen met het gebruik van de app, waaronder het inzien van gegevens van de jongeren, het invoeren van activiteiten en het aftekenen van het bezoek. Tot slot noemde één contactpersoon dat ze het fijn zou vinden wanneer er meer informatie zou worden verstrekt over de toegevoegde waarde van de app en de gegevens die worden verzameld door de app. Wat volgens contactpersonen zou kunnen worden verbeterd is dat er meer informatie wordt verstrekt over het gebruik van de app, de toegevoegde waarde van de app en dat het mogelijk wordt gemaakt om meer gegevens in te zien van het bezoek van de jongeren aan de zorginstelling.

Een tweede punt wat volgens contactpersonen zou kunnen worden verbeterd, is dat er eerder contact met hen wordt opgenomen over Zomervisite, in verband met de organisatie van het bezoek en het regelen van begeleiding voor de jongeren.

Tot slot is door één contactpersoon genoemd dat zij graag meer jongeren over de vloer had willen zien. Hoewel dit door slechts één contactpersoon is genoemd, is het opvallend dat meerdere contactpersonen de toegevoegde waarde van jongeren benadrukken, zoals hierboven is genoemd.

Samenvattend laat de evaluatie zien dat Zomervisite contactpersonen, zorgorganisaties, jongeren en ouderen positieve dingen heeft gebracht, ondanks dat het op kleine schaal is uitgevoerd. Daarbij is Zomervisite een mooie manier om voeling met het werk in zorgorganisaties te houden, wat ook aansluit bij de ambitie van het Jo Visser fonds om via intergenerationele ontmoetingen de kennis en beeldvorming over (werken in de) ouderen(zorg) te verbeteren.

Na aanleiding van deze bevindingen zijn de aanbevelingen als volgt:

1. Neem eerder contact op met zorgorganisaties om te vragen of zij deel willen nemen aan Zomervisite, bijvoorbeeld al in februari of maart. Dit geeft zorgorganisaties meer tijd om de Zomervisite op de locatie te organiseren, begeleiding te regelen voor de jongeren en het kennismakingsgesprek in te plannen;
2. Zorg ervoor dat er voldoende begeleiding is voor jongeren die niet eerder ervaring hebben gehad in de (ouderen)zorg, zodat ze beter voorbereid zijn en weten wat ze kunnen verwachten;
3. Geef zorgorganisaties meer informatie over het gebruik van de app en de toegevoegde waarde hiervan;
4. Maak het voor zorgorganisaties ook mogelijk om relevante gegevens van de app in te zien, zoals de reacties en verslaglegging van jongeren, wanneer zij op visite komen en wat zij hebben gedaan en gaan doen;
5. Zorg ervoor dat er meer jongeren meedoen met Zomervisite. Mogelijk zou stichting JOW! via social media kanalen die populair zijn bij jongeren een oproep kunnen plaatsen of wat vertellen over Zomervisite op middelbare scholen.

7. Referenties

CBS. (z.d.) *Ouderen.* Geraadpleegd op 28 juli 2021, van https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/leeftijd/ouderen

Gallo, V. (2019). Ageism in nursing education: A review of the literature. *Teaching and Learning in Nursing*, *14*(3), 208-215.

Lepianka, D. (2015). How similar, how different? On Dutch media depictions of older and younger people. *Ageing & Society, 35*(5), 1095-1113.

Iersel, M., Latour, C., de Vos, R., Kirschner, P.A. & Scholte op Reimer, W. (2018). Stagewensen en beelden van eerstejaars hbo-v-studenten over wijkverpleegkunde. *Onderwijs en Gezondheidszorg, 42*(3), 26-29.

Kallio, H., Pietilä, A. M., Johnson, M., & Kangasniemi, M. (2016). Systematic methodological review: Developing a framework for a qualitative semi-structured interview guide. *Journal of advanced nursing*, *72*(12), 2954-2965.

Koh, L. C. (2012). Student attitudes and educational support in caring for older people–a review of literature. *Nurse Education in Practice*, *12*(1), 16-20.

Leyden Academy on Vitality and Ageing. (2019). *Zomervisite: zinvolle ontmoetingen in de ouderenzorg.* Geraadpleegd op 28 juli 2021, van https://www.leydenacademy.nl/zomervisite-verzorgt-zinvolle-ontmoetingen-in-de-ouderenzorg/

Liu, Y. E., Norman, I. J., & While, A. E. (2013). Nurses' attitudes towards older people: A systematic review. *International journal of nursing studies*, *50*(9), 1271-1282.

SCP. (2021). *Passende zorg voor ouderen thuis: knelpunten in kaart*. Geraadpleegd op 28 juli 2021, van https://digitaal.scp.nl/passende-zorg-voor-ouderen-thuis/tekorten/

Staudinger, U. M. (2015). Images of aging: Outside and inside perspectives. *annual review of gerontology & geriatrics, 35*(1), 187.

Stichting JOW! (z.d.). *Over JOW!* Geraadpleegd op 30 november 2021, van https://www.jow-nederland.nl/

van Leeuwen, E., Oosterhuis, M., & Ruyter, S. (2016). Anxiety and categorisation effects in student nurses' attitudes towards young and older patients: A dual pathway model. *Nurse education today*, *39*, 170-175.

Bijlage 1: Topic lijst deelnemende organisaties Zomervisite 2021

A. Introductie

Tijdens Zomervisite zijn er jongeren bij jullie organisatie op bezoek geweest, die samen met ouderen een activiteit hebben ondernomen. Om Zomervisite te kunnen verbeteren, willen we graag van jullie weten hoe Zomervisite is gegaan, wat goed ging, en wat volgend jaar beter zou kunnen. Op basis van de gesprekken zal er een kort verslag worden geschreven wat uitsluitend dient voor het verbeteren van de toekomstige edities van Zomervisite.

2. Vragen of de organisatie al eerder heeft meegedaan met Zomervisite

B. Evaluatie Zomervisite

1. Hoe vonden jullie het om als organisatie deel te nemen aan Zomervisite?
2. Kunnen jullie iets vertellen over de activiteiten die ouderen met jongeren hebben gedaan?
    a. Waar hebben zij dit gedaan? [vraag verder naar evt. omgeving of context (in een groep, alleen, aanwezigheid zorgpersoneel, binnen of buiten etc)]
    b. Hebben jullie een idee wat ouderen het leukst vonden om te doen? En waarom? (persoonlijk contact, buiten zijn, etc).
    c. Voor de evaluatie zijn we ook benieuwd naar de reacties die jullie hebben ontvangen van jongeren en ouderen over de Zomervisite [kan ook via de app].
        i. Hebben jullie reacties van ouderen ontvangen, en zo ja, kunnen jullie iets vertellen over de reacties die jullie van ouderen hebben ontvangen over Zomervisite? (Evt mbt beeldvorming)
        ii. Kunnen jullie iets vertellen over de reacties van jongeren over Zomervisite? (Evt mbt beeldvorming/studiekeuze)
3. Kunnen jullie iets vertellen over het verloop van Zomervisite?
    a. Hoe ging het aanmelden? (makkelijk, moeilijk?)
    b. Hoe ging het tijdens de Zomervisite hier in huis?
    c. Wat ging goed?
    d. Wat ging minder goed? Zijn er dingen die jullie liever anders hadden gezien?
    e. Hebben jullie nog suggesties of verbeterpunten?
    f. Hoe ervaarden jullie het gebruik van de app van JOW?
4. Evt. Hoe was het verloop tijdens een eerdere editie van Zomervisite?
    a. Waren er verschillen met Zomervisite 2021? (met corona, het contact tussen jong en oud etc).
5. Zouden jullie Zomervisite aanraden aan anderen? Zo ja, waarom?

C. Afsluiting

6. Hebben jullie nog verder vragen of opmerkingen voor mij?
7. Bedanken

Leyden Academy on Vitality and Ageing
Poortgebouw Zuid
Rijnsburgerweg 10
2333 AA Leiden
Tel.: 071-5240960
E-mail: info@leydenacademy.nl
Website: www.leydenacademy.nl

©2021, Leyden Academy on Vitality and Ageing